

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Изборном већу Факултета политичких наука

На основу Закона о високом образовању („Сл. Гласник РС“, бр.76/05, 100/07-аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) и Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 192 од 01. јула 2016. године и 195 од 22.09.2016. године), Изборно веће Факултета политичких наука, на седници одржаној 26. јуна 2017. године, формирало је Комисију за припрему Извештаја о пријављеним кандидатима за избор доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, у саставу: др Невенка Жегарац, редовни професор Факултета политичких наука, др Мирослав Бркић, редовни професор Факултета политичких наука, др Петар Настасић, ванредни професор Факултета политичких наука у Београду, у пензији. Комисија је прегледала конкурсни материјал и у складу са Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука подноси:

ИЗВЕШТАЈ

I О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА КОЈИ СУ НАВЕДЕНИ У КОНКУРСУ

Факултет политичких наука Универзитета у Београду расписао је конкурс за доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање "Послови" 14. јуна 2017. године, број 730. Рок за пријаву кандидата истекао је 28. јуна 2017. године. На оглас се пријавила једна кандидаткиња – др Анита Бургунд. Комисија је преузела конкурсну документацију и констатовала да је пријава др Анита Бургунд поднета у складу са условима Закона о високом образовању и Статутом Факултета политичких наука, односно конкурсом.

II О КАНДИДАТУ

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Анита Бургунд рођена је [] године у [], где је завршила Земунску Гимназију са одличним успехом. На Факултету политичких наука, на смеру Социјална политика и социјални рад, дипломирала је 2008. године, као први студент у генерацији на смеру са просечном оценом 9,24. Дипломски рад на тему „*Синдром изгарања у помагачким професијама*“ одбранила је са оценом 10. Мастер и докторске студије је завршила на истом факултету, одбранивши мастер рад и докторску дисертацију са оценом 10. Говори енглески, италијански, немачки језик (средњи ниво), а служи се и руским језиком.

Школске 2009/2010. године уписала је мастер студије социјалног рада на Факултету политичких наука у Београду које је завршила са просечном оценом 10, одбраном мастер рада на тему *"Позиви СОС дечијој линији након узнемиравајућих медијских садржаја"* Докторирала је 12.априла 2017. године на истом факултету на тему: *"Утицај личних и срединских фактора на младе у процесу припреме за напуштање алтернативног старања"*. Специјалистичке студије за иновацију знања *Увод у медијацију*, завршила је 2010 године на Факултету политичких наука Универзитету у Београду и тиме је стекла основну лиценцу за бављење медијацијом.

2. ПРОФЕСИОНАЛНА И АКАДЕМСКА КАРИЈЕРА

Као стипендиста Фондације *»Др Зоран Ђинђић«* била је на тромесечној пракси у *Аустријском интеграционом фонду (Österreichischer Integrations Fonds)* у Бечу током 2009. године.

Похађала је више посебних едукација у земљи и иностранству: у истраживачком институту у Аустрији, тренинг за телефонске саветнике и едукативни семинар о стресу и синдрому изгарања. Од 2010. године похађала је и завршила две године едукације из системске породичне психотерапије у Градском центру за социјални рад Београд и постала системски практичар. Анита Бургунд је била стипендиста фонда др Зоран Ђинђић

и „*Quota student*“, Sor-Trondelag University College, Норвешка. Учествовала је у више пројеката домаћих и међународних организација који су се бавили пружањем подршке и помоћи деци и младима.

Поред наведеног, кандидаткиња је и лиценцирани тренер за стручне раднике у социјалној заштити у два акреитована порограма за целоживотно образовање стручних радника; *“Тренинг за израду књиге живота, рад на животној причи деце без родитељског старања”*, као и тренер програма *“Интервенције ЦСР у заштити од злостављања и занемаривања”*.

У новембру 2009. године Анита Бургунд је ангажована као демонстратор у настави на Факултету Политичких наука за ужу научну област теорија и методологија социјалног рада. У звање асистента за ужу научну област теорија и методологија социјалног рада на Факултету политичких наука изабрана је 2012. године. Од избора је изводила вежбе на следећим предметима на основним студијама: *“Социјални рад са децом и младима”*, *“Социјални рад с појединцем”*, *“Саветовање и социотерапија”* и *“Комуникацијске вештине”*.

Током 2014. и 2015. године била је ангажована као регионални консултант за област напуштања заштите у Црној Гори од стране Уницефа Црна Гора.

Од 2015. до данас је Члан регионалног центра за заштиту деце (РРЦ) Југоисточна Европа, као део мултидисциплинарне платформе и тима за заштиту деце;

Сарадник је невладине организације ФИЦЕ Србија која се бави децом и младима који одрастају у ванпородичном окружењу и интернационалне радне групе за напуштање алтернативног старања.

Осим тога, др Бургунд је један од преводиоца књиге у *Social Work in the Community: Making a Difference*, чији су аутори Barbra Teater и Mark Baldwin, што је преведено у оквиру ТЕМПУС пројекта факултета.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКЕ И НАУЧНО-ПЕДАГОШКЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Научно-истраживачки рад

Кандидаткиња др Анита Бургунд има респектабилно истраживачко искуство како у теоријским, тако и емпиријским истраживањима. Научно-истраживачки развој започео је након завршених основних студија и стицања звања сарадника, односно асистента. Анита

Бургунд учествовала је на бројним **националним, међународним, научним и стручним пројектима:**

2017- *Creating an academy for international learning and exchange*, FICE International

- 2016 *Јачање система социјалне заштите у Србији - обезбеђење подршке деце миграната/избеглица у екстремном ризику*, УНИЦЕФ, сарадник на пројекту,
- 2013-2015 *Унапређење социјалне заштите за осетљиве групе деце и њихове породице*, финансираном од стране УНИЦЕФ-а и делегације Европске комисије у Србији, који је реализовао Центар за истраживање у социјалној политици и социјалном раду, Факултета Политичких наука
- 2015 -*Унапређење заштите и добробити деце у Европи: унапређење курикулума*, Еразмус + пројекат
- 2016 Водитељ радионица на пројекту “ *Промовисање резилијентности за младе који напуштају алтернативно старање*” у Босни, организован од стране Vereniging voor-en Jeugd Kinderzorg,
- 2013-2017 *Јачање високог образовања у области социјалне политике и социјалног рада*, ТЕМПУС пројект.
- 2014 - *Родна равноправност И култура грађанског статуса: историјска и теоријска утемељења у Србији*”, финансиран од стране Министарства просвете и науке Републике Србије
- 2015. *Ефекти програма професионалне орјентације и креирање смерница за даљи развој*”, финансиран од стране ГИЗ;
- 2013 “*Израда правилника за лиценцирање стручних радника у социјалној заштити*”, Министарство рада и социјалне политике, Република Србија;
- 2014- “*Криминал у Србији: феноменологија, ризици И могућности социјалне интервенције*”, финансиран од стране Министарства просвете и науке Републике Србије

Од 2011. године врло је активна у реформи система социјалне заштите. Била је члан радних група за израду Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите и Правилника о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити.

3.1.1. Учешће на научним скуповима

Учествовала је на бројним међународним и националним конференцијама, научним и стручним скуповима и летњим школама на којима је презентовала ауторске и коауторске радове, међу којима се посебно истичу они који су међународног карактера:

- 2017. 9th International Conference of the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences University of Zagreb 17 - 19 May 2017
- 2016. Growing resilience: Researching beyond academia” 16 May Faculty of Education and Rehabilitation Sciences University of Zagreb
- 2015. Представљање резултата рада Темпус пројекта, Београд, Фкултет политичких наука, УБГ, март 2015.
- 2015. Учесник и модератор ФИЦЕ конференције: Свако дете има право да одраста у породици 10.05.2015. Београд
- Учесник и излагач два рада на Tissa International Social Work and Social Academy Conference, 23-28.08.2015, Сарајево
- Учесник и излагач рада на конференцији: Rights in the Transition Process - support and participation of Care Leavers" 18-19.09.2015, Berlin
- Новембар 2015. Учесник конференције: Предности мултидисциплинарног рада са децом у систему социјалне заштите, Приштина.
- 2015. Lifebook 4 Youth; Бугарска, 23-26.04.2015. Ерасмус + интернационална конференција
- 2013. FICE Konferencija, Ways Toward Inclusion – A Challenge for All of Us! Берн-8-12-10.
- 2013. Представљање рада *“Злостављање и занемаривање као разлог за издвајање детета из породице“* на конгресу дечије и адолесцентне психијатрије DEAPS Congres, Златибор 23-26.05. 2013.
- 2012. Представљање рада *“Утицај узнемирујућих медијских садржаја из перспективе дечије линије”*, Породица у лавиринту насиља, ЦСР Ниш, Србија.
- 2012. Представљање правилника о лиценцирању професионалаца у Социјалној заштити и Правилника о приправничком стажу и испиту за лиценцу у социјалној заштити, Представљање исхода рада са доц. др Драганом Станковић, Дивчибаре, Србија.

- 2012. „*Tracking the decision-making processes for children in care in the context of deinstitutionalization in Serbia*“; Social Work and Social Development 2012: Action and Impact, IASSW, IASW Conference, Stockholm, Sweden 9-12 July 2012. са публикованим апстрактном.
- 2012 *Risk factor for placement of children in care: Serbian survey*, Social Work Social Development 2012: Action and Impact IASSW, IASW Conference, Stockholm, Sweden 9-12 July 2012. са публикованим апстрактном.
- 2011. – Учесник, Регионалне конференције телефонских саветника, Црна Гора.
- 2010. – Учесник Конгреса "Развој као доживотни процес – потребе, проблем И подршка старима", Ниш, Србија.
- 2006 –Asistent koordinatora programa za mlade FICE International Congress, Sarajevo.
-

3.2. Наставно-педагошке активности

Др Анита Бургунд је у звању асистента била члан већег броја комисија за јавну одбрану мастер и дипломских радова.

Посвећеност раду са студентима, као и припремљеност за одржавање часова вежби на предметима на којима је ангажована потврђују резултати вредновања педагошког рада наставника и сарадника Универзитета у Београду. На основу резултата индивидуалних статистичких извештаја о вредновању педагошког рада на предметима на којима је ангажована од избора у звање асистента, студенти су кандидаткињу оценили следећим просечним оценама:

- Социјални рад са појединцем – 4.74 (зимски семестар 2013/2014)
- Социјални рад са децом и младима – 4.60 (летњи семестар 2015/2016)
- Саветовање и социотерапија– 4.50 (летњи семестар 2015/2016)

3.3. Активности у научним и стручним организацијама

Анита Бургунд је члан међународне групе за осамостаљивање младих која је научно стручног типан "International careleavers group" Осим тога, активно учествује у раду саветовалишта за децу и младе *Малац Генијалац*-Зрењанин као волонтер

4. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Кандидаткиња Анита Бургунд објавила је значајан број радова у научним и стручним публикацијама и часописима. Комисија је класификовала, приказала и оценила све радове од значаја за избор у звање доцента на основу критеријума за стицање звања.

4.1. Радови објављени у научним часописима међународног значаја; научна критика; уређивање часописа (М 20)

М 21 Рад у врхунском међународном часопису

- Žegarac, N., Burgund, A. (2015) Caseworkers' perceptions of the strengths of the child family and community, *Child and Family social Work*, doi:10.1111/cfs.12252

М23 Рад у међународном часопису

- Burgund, a. And Zegarac, N. (2015) Perspectives of Youth in Care in Serbia. *Child and Adolescent Social Work Journal*, doi: 10.1007/s10560-015-0413-5 SRJ Q2 0,376; H: 39
- Burgund,A. Pantelić, M., Milanović,M. (2013) Single-parent families – social status, needs and challenges, *HUMAN*, 3/1 3-23 ISSN: 2232-9935.

4.2. Зборници међународних научних скупова (М 30)

М 33 Саопштење са међународног скупа штампано у целини

- Burgund, A., Rasz, A. (2015) Comparative Analyses on Youth Care in Hungary and Serbia, *METSZETEK* Vol. 4 (2015) No. 2 ISSN 2063-6415

М 34 Саопштење са међународног скупа штампано у изводу

- Žegarac, N., Burgund, A., Pantelić, M.(2012) *Tracking the decision-making processes for children in care in the context of deinstitutionalization in Serbia*; Social Work and Social Development 2012: Action and Impact, IASSW, IASW Conference, Stockholm, Sweden 9-12 (PMO88). Abstract book.
- Žegarac, N., Milanović, M., Burgund, A. (2012) *Risk factor for placement of children in care: Serbian survey*, Social Work Social Development 2012: Action and Impact IASSW, IASW Conference, Stockholm, Sweden 9-12 July 2012. (PMO88). Abstract book.

4.3. Монографије националног значаја (М 40)

М 45 Рад у тематском зборнику националног значаја

- Жегарац, Н., Перишић,Н., Џамоња Игњатовић, Т., Хрнчић, Ј., Бркић, М.,Вељковић, Бургунд, А., Станковић, Д., Пантелић, М., Видојевић, Ј. (2016) Исходи учења за студије

социјалног рада, У: Жегарац. Н. (ур). *Стандарди за образовање социјалних радника у Србији: Развој компетенција за квалитетну професионалну праксу*. Факултет политичких наука, Чигоја: Београд стр 46-49. ISBN 978-86-6425-077-8 CIP 364-4:006.3/.8 337.1:364-43(082) [COBISS.SR-ID 225418508] http://www.fpn.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2016/10/standardi_za_obrazovanje_socijalnih_radnika_u_srbiji_-_zbornik_fpn_-_paus.pdf

- Жегарац, Н., Перишић, Н., Џамоња Игњатовић, Т., Бургунд, А., Станковић, Д., Пантелић, М., (2016). Општи стандарди и компетенције за образовање социјалних радника. Факултет политичких наука, У: Жегарац, Н. (ур). Чигоја: Београд стр 49-66. ISBN 978-86-6425-077-8 CIP 364-4:006.3/.8 337.1:364-43(082) [COBISS.SR-ID 225418508]
- Жегарац, Н., Бургунд, А. (2016). Компетенције за образовање социјалних радника за рад са децом и младима. Факултет политичких наука, У: Н. Жегарац. (ур). Чигоја: Београд стр 66-79 4. ISBN 978-86-6425-077-8 CIP 364-4:006.3/.8 337.1:364-43(082) [COBISS.SR-ID 225418508]
- Хрнчић, Ј., Жегарац, Н., Бургунд, А. (2016). Стандарди практичне обуке у образовању социјалних радника Факултет политичких наука, У: Жегарац, Н. (ур). Чигоја: Београд стр 123-132 ISBN 978-86-6425-077-8 CIP 364-4:006.3/.8 337.1:364-43(082) COBISS.SR-ID 225418508
- Жегарац, Н., Бургунд, А. и Милановић, М. (2014). Узорак деце на смештају – резултати истраживања, У: Н. Жегарац (ур.) У лавиринту социјалне заштите: поуке истраживања о деци на породичном и резиденцијалном смештају. Уницеф. Србија. 151-217. ISBN 978-86-84031-72-5. CIP 364.4-053.2(497.11) [364.5-053.2(497.11)]. COBISS.SR-ID 206609932]
- Жегарац, Н. и Бургунд, А. (2014). Квалитет документације центра за социални рад о деци на смештају, у: Н. Жегарац (ур), 251-265. ISBN 978-86-84031-72-5. CIP 364.4-053.2(497.11) 364.5-053.2(497.11). [COBISS.SR-ID 206609932]
- Жегарац, Н. и Бургунд, А. (2014). Како водитељи случаја процењују снаге детета, породице и заједнице, у: Н. Жегарац (ур), 267-286. ISBN 978-86-84031-72-5. CIP 364.4-053.2(497.11) 364.5-053.2(497.11). [COBISS.SR-ID 206609932]

- Жегарац, Н. и Бургунд, А. (2014) Перцепција водитеља случаја о учинку смештаја на дете, у: Н. Жегарац (ур), 287- 300. ISBN 978-86-84031-72-5. CIP 364.4-053.2(497.11) 364.5-053.2(497.11). [COBISS.SR-ID206609932]
- Жегарац, Н. и Бургунд, А. (2014) Фактори који утичу на доношење одлука: налази из фокус група са стучним радницима центра за социјални рад, у: Н. Жегарац (ур), 301-318. ISBN 978-86-84031-72-5. CIP 364.4-053.2(497.11) 364.5-053.2(497.11). [COBISS.SR-ID206609932]
- Хрнчић, Ј.Радовановић, М, Бургунд, А. (2014) Родне разлике у интересовању ученика/ца за области рада и занимања. У: Духачек, Даша (ур.). Образовање, род грађански статус, Београд, Факултет политичких наука, Центар за студије рода и политике, стр. 143-155. ISBN: 978-86-84031-71-8 [COBISS.SR-ID 208105228]
- Бургунд, А. Мухаремагић-Џиндо, А. (2013) Повезаност развода са психолошким карактеристикама мајки малолетне деце. *Култура, род, грађански статус*. Центар за студије рода и политике, Факултет политичких наука стр198-217
- Жегарац, Н., Цамоња, Т., Бургунд, А. Милановић, М. (2013) Разлике у степену стреса родитеља и квалитета живота код деце са сметњама у развоју. *Култура, род, грађански статус: Центар за студије рода и политике*. Факултет политичких наука, стр. 481-493.
- Бургунд, А., Станковић, Д. (2013). Утицај узнемирујућих медијских садржаја из перспективе дечије линије (стр.121-140). У: Костић, М., Димовски, Д. (ур.), *Породица у лавиринту породичног насиља*. Ниш: Правни факултет Универзитета у Нишу, Центар за социјални рад „Свети Сава”.
- Бургунд, А., Станковић, Д. (2011). Доживотно образовање у инклузији старих (стр. 47-65). У: Бркић, М., Илић, М. (Ур.) *Стари у Србији: Изазови и проблеми*. Ниш: Универзитет у Нишу, Правни факултет и Центар за социјални рад „Свети Сава“.

4.4.Радови у часописима националног значаја (М 50)

М 51 Рад у водећем часопису националног значаја

- Пантелић, М., Бургунд, А. (2013) “Програми подршке породици и деци у Европској унији, социјална политика, Годишњак факултета политичких наука,бр 9,стр177-192 ISSN 1820-6700 UDC 316.356.2-053.2 COBISS.SR-ID:145774604

- Бургунд, А., Хрнчић, Ј., Настасић, П. (2011) Родна перспектива у системској породичној терапији. Годишњак факултета политичких наука бр 6, 2011, стр.481-493. ISSN 1820-6700 UDC 316.356.2:615.851364-785 141.72 COBISS.SR-ID:145774604

М 53 Рад у научном часопису

- Цамоња, Т., Бургунд, А., Пантелић, М. (2016) Студентско вредновање наставног програма социјалне политике и социјалног рада. *Социјална политика* 3/2016 год. 91-108. ISSN 0038-0091. УДК 378.14:364(497.11)
- Бургунд, А., Бранковић, И. (2016) Заштита деце миграната у Србији – искуства и препоруке. *Социјална политика* број 2/2016 9-24. УДК 364-7-053.2-054.7(497.11)
- Бургунд, А., Пантелић, М. (2015) Компаративни преглед студија о алтернативном старању. *Социјална мисао*. бр 85 49-64 ISSN-0354-401X,
- Бургунд, А., Пантелић, М. (2014) Феминистички социјални рад. *Социјална Политика: часопис за теорију и праксу социјалне политике и социјалног рада* 49/2014 (стр. 93-106). Београд: Институт за политичке студије. ISSN 0038-0091. УДК 305-055.2:364(497.11)
- Пантелић, М., Бургунд, А. (2013) Дуготрајна заштита у Србији. *Социјална политика: часопис за теорију и праксу социјалне политике и социјалног рада*, Институт за политичке студије, бр 48; стр 153-163. ISSN 0038-0091. УДК 364.4-053.9(497.11)
- Бургунд, А. (2011) Карактеристике телефонских позива на СОС дечијој линији, након узнемиравајућих медијских садржаја, *Генеро* бр 12.2008 стр.137-159. ISSN 1451-2203
- Бургунд, А. (2010) Синдром изгарања у помагачким професијама. *Социјална мисао*, 66, април/јун, 111-120. ISSN-0354-401X

4.5.Предавања по позиву на скуповима националног значаја

М63 Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини

- Бургунд, А. (2016) Доношење одлука у систему социјалне заштите: традиција (не) укључивања деце и младих. У: *Наслеђе, род, грађански статус*, уредиле Даша Духачек и Драгана Поповић, 163-175. Београд: Факултет политичких наука Универзитета у Београду, Центар за студије рода и политике. ISBN: 978-86-6425-017-7.

5. САЖЕТ ПРИКАЗ ДОСТАВЉЕНИХ РАДОВА

Најзначајнији резултати научног рада кандидаткиње Аните Бургунд презентовани су у докторској дисертацији под називом *„Утицај личних и срединских фактора на процес припреме младих за напуштање алтернативног старања“* која је одбрањена на факултету политичких наука Универзитета у Београду пред комисијом: проф. др Невенка Жегарац, ментор, редовни професор, Факултет политичких наука у Београду, проф др Тамара Џамоња Игњатовић редовни професор, Факултет политичких наука у Београду и проф др Ивана Мухић, ванредни професор Филозофски факултет у Новом Саду. Рад се састоји из дванаест међусобно повезаних целина: I део *Увод*; II део *Изазови са којима се суочавају млади који напуштају алтернативно старање*; III део *Компаративни преглед студија о напуштању алтернативног старања*; IV део *Законодавни оквир о алтернативном старању у Србији*; V део *Партиципација младих који напуштају алтернативно старање*; VI део *Резилијентност младих који напуштају алтернативно старање*; VII део *Методологија истраживања*; VIII део *Резултати*; IX *Дискусија*; X *Закључци*; XI *Ограничења*; XII *Литература*.

У првом делу рада, др Анита Бургунд дефинише предмет, основне појмове и истиче проблеме у дефинисању и концептуализацији појмова младих који се осамостаљују са алтернативног старања. Кандидаткиња даје осврт на промене у различитим дефиницијама младих, резилијентности, партиципације и алтернативног старања. Истиче проблеме у дефинисању појмова младих који се осамостаљују са алтернативног старања, као и изазове са којима се суочавају ови млади. Кандидаткиња такође разматра факторе које доприносе успешном осамостаљивању. Теоријски осврт започиње прегледом концепата самоефикасности и резилијентности стављајући их у контекст младих који напуштају алтернативно старање. Операционализацијом основних појмова настоји се да се допринесе јасности и недвосмислености на самом почетку рада.

Други део докторске дисертације анализира истраживања о карактеристикама младих на алтернативном старању. Ова тематска целина обухвата приказ налаза истраживања о изазовима са којима се суочавају млади на алтернативном старању, анализу исхода за младе на старању која разматра тешкоће у животним транзицијама ка самосталности заједно за заштитним факторима који обезбеђују боље исходе. Преглед исхода за младе на алтернативном старању разматра и факторе који су повезани са позитивним и негативним

исходима. Прегледом истраживања критички се промишља која комбинација подршке у ком тренутку и у односу на околности које су индивидуалне код сваке младе особе и везане за биолошку породицу доприноси самосталности младих или зависности од услуга социјалне заштите у одраслом добу.

У трећем делу је приказан компаративни преглед студија о напуштању алтернативног старања. Приказани су подаци о системима алтернативног старања у свету као и различите улоге и модалитети осамостаљивања за младе. Приказане су предности и недостаци различитих модела и дискутовани су налази у контексту осамостаљивања младих.

У четвртом делу дисертације, кандидаткиња приказује процес осамостаљивања младих у Србији. Ово поглавље је од изузетног апликативног значаја јер се састоји у анализи нормативних, институционалних и организационих претпоставки које су неопходне за разматрање постојећег система алтернативног старања као и закона, прописа и метода за припрему младих за напуштање алтернативног старања. Анализа закона и подзаконских аката који одређују планирање заштите као и припрему за самосталност је представљена у светлу недостајућих закона и одредби, као ограничења у пракси, са препорукама како би се спровођење одређених закона могло стимулисати у пракси. Поред овога у овом делу су представљена истраживања која говоре о значају јасних законских одређења и утицаја законодавног оквира на осамостаљивање младих.

Кандидаткиња у петом делу доктората истиче значај партиципације младих у процесу осамостаљивања као и у процесима доношења одлука од значаја за живот младих у систему алтернативног старања. Разматрани су теоријски оквири партиципације као и налаз домаћих и иностраних истраживања у погледу значаја учешћа младих у доношењу одлука које се тичу њихове самосталности

Концепти резилијентност и самоефикасности су разматрани у шестом делу дисертације. Концепти се разматрају у светлу утицаја на напуштање алтернативног старања. Ова два теоријска концепта су одабрана из разлога што су низом истраживања довођени у везу резилијентност и повољни исходи за различите осетљиве групе. Биће приказани налази који обезбеђују сазнања о утицају ових личних фактора на исходе како напуштања алтернативног старања тако и еманципације младих. Самоефикасност је концепт који се надовезује на теорију о резилијентности, али је овде посебно истакнут јер

се претпоставља да представља значајну димензију исхода за младе на старању. Истраживањем повезаности ових концепата са исходима напуштања алтернативног старања утврдиће се начини за подстицање резилијентности код младих како би се побољшали њихови исходи у одраслом добу.

Шести део дисертације представља методолошки оквир који укључује циљеве, хипотезе, истраживачка питања, као и опис узорка, инструмената и етичких разматрања у изради истраживања. Основни циљ докторског рада Аните Бургунд је утврђивање повезаности личних и срединских фактора и спремности младих за осамостаљивање у циљу одређивања потребне подршке током процеса припреме за напуштање заштите. Општа хипотеза је: "Млади који активно партиципирају у планирању активности за напуштање алтернативног старања, и процењују да имају већи степен резилијентност и самоефикасност, спремнији су за напуштање алтернативног старања. Та спремност се огледа у бољем успеху у школовању, успешнијее овладаним вештинама старања о себи и домаћинству, боље развијеним мрежама подршке, и већем субјективном доживљају спремности за осамостаљивање и позитивној перцепцији будућности."

Ако добијене резултате сагледамо у односу на хипотезе, видимо да су потврђене хипотезе које се односе на психолошке карактеристике (унутрашње варијабле) али не и оне које се односе на системске варијабле. Овакав налаз можемо разматрати и у светлу података да велики број испитаника нема план еманципације и податак о партиципацији (што вероватно значи да не учествују у припреми) па не можемо ни очекивати да ће показати повезаност са неким од исхода спремности. Ипак, овај податак показује да спољашњи, системски фактори нису у довољној мери развијени.

Резултати упућују да су доживљај самоефикасност и резилијентност младих из узорка између умерене и високе што може да представља охрабрујућ податак када је реч о перспективама младих након осамостаљивања ипак остаје питање да ли је у питању заиста резилијентност и самоефиксаност или самоуверавања која су дугорочно неодржива. Овај резултат упућује на креирање средстава за подстицање резилијентности и самоефикасности код младих на смештају како би се подстакло њихово самопоуздање и смањио доживљан узнемирености поводом осамостаљивања.

Налази овог истраживања су значајни у погледу идентификовања системских пропуста у припреми младих за напуштање алтернативног старања. Поред неукључивања

младих у процесе доношења одлука у запошљавању, млади нису укључени ни у процесе планирања осамостаљивања. Партиципација младих се као и у претходним истраживањима деце на смештају (Бургунд и Жегарац, 2014) своди на усвајање предлога водитеља случаја и неговању пасивног става пема одлукама које их се тичу. Млади из узорка не знају шта је план емнципације, па самим тим не знају ни како би могли да се укључе у одређивање циљева за осамостаљивање. Системски пропусти се односе и на недостатак планова еманципације али и на садржај оних планова који су сачињени за децу и младе. Подршка система се види само у виду остваривања права на матерјалну помоћ, комуникација и подршка особа из система у великој мери изостаје

Имајући у виду најзначајније наводе из истраживања, закључује се да да се са младима не ради на подстицању снага, капацитета и резилијентности док су у систему алтернативног старања, па млади и поред поседовања вештина и капацитета доживљавају да су неспремни за преузимање одговорности за самосталан живот. Изостанак активности система у подржавању породичних и сродничких веза за младе на алтернативном старању доприноси да ови млади имају мање стабилних веза и подршке, па се и њихови капацитети за резилијентност троше. Прописи се углавном односе на новчане и стамбене стимулације у период транзиције и то само за један број младих. Ове мере заштите су дестимулишуће у погледу осамостаљивања младих јер млади остварују веће приходе уколико нису запослени у периоду транзиције. Након осамостаљивања када изгубе право на све бенефиције система, млади се суочавају са бројним изазовима као и са растућим стресом у погледу неизвесности везаних за њихову егзистенцију.

Ограничење студије се односи на начин мерења и разматрања процеса еманципације који би се адекватније могао мерити лонгитудиналним студијама, а препоруке се односе на ситемске недостатке у процесу планирања и праћења младих на смештају али и на могућа практична решењаа у раду са младима на смештају. Уз коришћење релевантне литературе и на основу теоријске и анализе резултата емпиријског истраживања кандидаткиња је делимично потврдила посебне хипотезе, и доказала основну хипотезу истраживања.

У раду *Традиција (не) укључивања деце и младих у процесе доношења одлука у систему социјалне заштите* разматрано је право на партиципацију деце које је дефинисано је и у домаћем законодавству, пре свега у Породичном закону из 2005.

године, Закону о социјалној заштити из 2011.године и у још неколико прописа, нарочито у области образовања и здравства. Полази се од става да партиципација осигурава добробит деце и младих и ојачава њихову посвећеност разумевању људских права и демократије, обезбеђује им заштиту и укључује их у процес доношења одлука.

Др Бургунд заступа став да је од потписивање Конвенције до усвајања Породичног закона 2005. године у Србији, учешће деце је било врло скромно присутно у законској регулативи, и односило се углавном на обавезно давање сагласности у поједним поступцима уколико је дете достигло одређени узраст. Развојем законске регулативе у области заштите дечијих права, отвара се пут за укључивање деце у процесе доношења одлука које се тичу њиховог живота и добробити. У раду је разматран значај „гласа деце“ без родитељског старања, јер док одлуке за децу која живе са родитељима углавном доноси једна до две одрасле особе које су у свакодневном контакту са дететом, за децу и младе на старању то чини велики број одраслих (родитељи, старатељи, стручни радници, водитељи случаја, судије, адвокати и други). Сматра се да неукључивање деце и неразматрање дечије перспективе код ове деце има дугорочне неповољне последице по њихову добробит и развој. У раду су представљени и анализирани документи који се односе на партиципацију деце као и инструменти који обезбеђују мање или више успешно укључивање деце и младих у процес доношења одлука, анализирана је пракса социјалних служби у овој области, као и налази истраживања о достигнућима праксе и начинима учешћа деце у систему социјалне заштите у Србији.

Рад *Perspectives of Youth in care in Serbia* разматра концепт социјалне заштите за децу и младе у Србији преко концепата позитивног развоја младих као и начина на које млади доживљавају и разумеју смештај у систем алтернативног старања. Разматрани су начини на које млади разумеју сопствене снаге, какву улогу има систем алтернативног старања за младе, и какви су њихови погледи на то како систем утиче на њихове снаге као и како млади перрципирају своју будућност. Ауторке полазе од становишта да су перцепције младих о њиховом положају значајне као и свако друго становиште и да њихова гледишта, питања и мишљења захтевају нарочиту пажњу у истраживачком процесу. Резултати студије су указали да је учешће младих у процесу доношења одлука о њиховом животу и будућности ограничена и да постоји велика потреба укључивања гледишта деце и младих како би се осигурао њихов позитиван развој.

Рад *Caseworkers' perceptions of the strengths of the child family and community* који је објављен у врхунском међународном часопису бави се разматрањем система социјалне заштите након периода реформи од 2002 до 2011. Ауторке разматрају нови модел процене који поред потреба и ризика разматра и снаге детета, породице и заједнице означавајући значајан напредак за пружање одговарајућих услуга у систему социјалне заштите. У раду се истражују перцепције водитеља случаја о снагама у новом моделу процене у систему социјалне заштите у Србији. Формиран је стратификован, случајан и репрезентативни узорак од 347 досијеа деце која су била на смештају у периоду интензивних реформи (2006-2011). Белешке о снагама су прикупљене из ових досијеа и анализирале квалитативном тематском анализом. Резултати овог истраживања су показали да су снаге слабо препознате код деце у почетној процени али да се показује напредак током рада са децом. Ауторке закључују да овакав налаз упућује да постоје озбиљни изазови и тешкоће у транзицији од проблемски орјентисаног модела до новог модела који је орјентисан на снаге у систему социјалне заштите у Србији.

У раду *Comparative Analyses on Youth Care in Hungary and Serbia*, ауторке представљају системе социјалне заштите у Србији и у Мађарској анализирајући основне концепте и контексте као и мере заштите деце без родитељског старања. Посебан део рада бави се мерама за осамостаљивање младих из система као и могућностима за унапређење система алтернативног старања. У закључним разматрањима ауторке истичу ограничења система алтернативног старања у областима образовања, професионалног оспособљавања, животних вештина, веза односа и идентитета и предлажу правовремено планирање еманципације од тренутка уласка младих у систем старања и предлажу јачање одговорности државних институција у погледу збрињавања младих на смештају као и осамостаљивања.

У монографији “*У лавиринту социјалне заштите: Праћење сврхе, процеса доношења одлука и исхода за децу на смештају*”, Анита Бургунд учествује у више поглавља као коаутор. Основни циљ истраживања представљеног у монографији је боље разумевање фактора који су повезани са уласком деце на смештај у социјалној заштити Србије у периоду интензивних реформи система (2006-2011), сагледавање предности и недостатака интервенција и услуга за превенцију издајања деце из биолошке породице, као и оних које подстичу поновно уједињење породице. Такође, обезбеђују се сазнања о

појединачним исходима заштите деце на смаштају и указује се на то како се може побољшати квалитет заштите ове деце. Монографија се састоји из четири дела (дванаест поглавља) који су тематски и методолошки повезани тако да чине заокружену целину.

Монографија која се заснива на детаљном истраживању је актуелна, настала је у тренутку када се већ могу сагледати неки од ефеката реформе социјалне заштите. Поред утврђивања карактеристика деце, породица, смештаја она анализом процеса доношења одлука, активностима предузетим од стране надлежних центара, анализом квалитета вођене документације указује на главне тешкоће и последице вођења заштите деце на смештају. Монографија представља допринос теорији и пракси резиденцијалног и породичног смештаја деце. Јасно структурирани делови монографије, кроз поглавља, представљају кохерентну целину, али и сваки од делова појединачно представља приказ одређене, заокружене теме, те се може самостално сагледати и користити у зависности од сфере интересовања и потреба читалаца.

Феминистички социјални рад представља интеграцију феминистичких идеја и праксе социјалног рада са циљем обogaћења приступа клијентима, уважавајући разлике и доминантне друштвене дискурсе. Као такав развијан је у Америци, Канади и англосаксонском подручју, док у Србији никада није био препознат као феминистички. Коауторски рад кандидаткиње *Феминистички социјални рад у Србији* објављен је 2014. године у часопису „Социјална политика“ и бави се истраживањем развоја и основних концепата феминизма и социјалног рада како у светским контекстима, тако и у Србији покушавајући да идентификује разлоге за изостанак ове синтагме у националним оквирима. Циљ рада је разматрање идентитета обе професије, у циљу елиминисања социјалне опресије.

Компаративни преглед студија о напуштању алтернативног старања, објављен 2015. године у часопису „Социјална мисао“ представља коауторски допринос кандидаткиње испитивању проблематике напуштања алтернативног старања. Рад пружа увид у политике различитих земаља, које имају за циљ пружање подршке младима да се осамостале, као и што сагледава разлике које постоје међу исходима напуштања алтернативног старања. У закључку, показано је да се млади који напуштају алтернативно старање суочавају са ризицима социјалног искључивања и маргинализације, као и да је политичка акција усмерена према овој осетљивој групи у Србији изостала.

У раду *Утицај узнемирујућих медијских садржаја из перспективе дечје линије*, кандидаткиња се бавила теоријски сложеним, истраживачки захтеваним и за праксу значајним задатком испитивања реакција деце на медијске садржаје. Савремени медији, са својим садржајима у распону од информативних, едукативних, разноврсних забавних, па све до сензационалистичких и шокантних, привлаче пажњу и на децу остављају снажан утисак, а неретко изазивају реакције узнемирења. Као истраживачки проблем појавила се тенденција повећаног броја позива деце, запажена на СОС дечијој линији за телефонско саветовање, за које се претпоставља да могу бити повезани са одређеним медијским дешавањима.

Резултати истраживања су показали да постоји значајно повећање броја позива у периоду емитовања посматраних узнемирујућих медијских садржаја у односу на просечни број позива у току године у истом календарском периоду, као и у годинама када о одабраним медијским садржајима није било речи. Подаци о природи и карактеристикама реакција деце у позивима који се односе на узнемирујуће медијске садржаје који су прикупљени упитником, показују да су узнемирујући медијски садржаји изазвали спектар специфичних осећања код деце – забринутост, узнемиреност, агресију, страх, панику, интензиван смех, збуњеност, еуфорична расположења. У дискусији резултата разложена су ограничења истраживања и дата је одговарајућа интерпретација налаза, као и препоруке за будућа истраживања у овој области. У обради података примењен је широк спектар статистичких метода, што је резултирало научно валидним резултатима, препорукама за праксу и смерницама за будућа истраживања у овој области.

Чланак Програми подршке породици и деци у Европској унији је коауторски рад објављен 2013. године у „Годишњаку Факултета политичких наука.“ Рад представља приказ програма подршке породици и деци на нивоу Европске уније, контекста, циљева и мера који се налазе у њиховој основи. Имајући у виду диверзификованост европских политика породице, кандидаткиња указује на актуелно стање у сфери породичне политике, као и на потребу за већом хармонизацијом и бољом координацијом националних законодавстава у овој области. Један део рада посвећен је и утицају економске кризе на породицу и реперкусијама које је она имала на породичну политику држава чланица. 5 - У коауторском раду *Дуготрајна заштита у Србији* објављеном 2013. године у часопису „Социјална политика“, кандидаткиња указује на карактеристике

програма дуготрајне заштите у Србији. Поред упознавања са системским решењима и нормативним оквиром, у раду се чини осврт на квалитет и доступност услуга, као и на финансијску одрживост програма дуготрајне заштите, и при том указује на могућа решења за унапређење система дуготрајне заштите у Србији. Анализирајући трендове у дуготрајној заштити старих лица како у нашој земљи, тако и у осталим европским земљама, кандидаткиња констатује неопходност развоја адекватних и свеобухватних програма дуготрајне заштите старих, што по њеном мишљењу представља кључ за обезбеђивање равноправне улоге особа трећег животног доба у друштву.

Рад *Single-parent families – social status, needs and challenges*, објављен је на енглеском језику. Рад је настао као део волонтерског истраживања о положају једнородитељских породица у Србији. У раду се кандидаткиња бави компаративном анализом законских одредби када су у питању једнородитељске породице у Србији и свету. У истраживачком делу рада, користећи квалитативну методологију фокус група са самохраним мајкама различитог образовног и економског статуса представља изазове са којима се суочавају. Представљајући резултате кандидаткиња даје предлоге унапређења праксе рада са једнородитељким породицама у Србији.

У раду *Доживотно учење у инклузији старих* ауторке полазе од дефинисања старости и старења, истичући аспекте овог процеса, да би анализом концепта квалитета живота у старости истакле проблем недовољне инклузије старих особа у друштву које карактерише тренд убрзаног старења становништва. У раду се истиче потреба за сталном едукацијом као значајним средством у побољшању квалитета живота старих и месту које она има у креирању мера активног старења. Закључци до којих ауторке долазе се односе на принцип доживотног образовања чиме би се поспешило уважавање и достојанство старих особа, а истовремено спречила пасивност и сегрегација и омогућило им се да живе у складу са захтевима модерног друштва. Поређење положаја старих особа у Србији и европским земљама се посматра кроз преглед и усаглашеност националног и европског законодавства, односно докумената који се односе на развој и инклузију старих.

Чланак *Изгарање у помагачким професијама*, објављен 2010. у часопису са листе Министарства науке Социјална мисао, бави се дефинисањем појма изгарања у професијама које раде са људима ради пружања помоћи, те карактеристикама тих професија које их чине посебно погодним за изгарање услед учесталих стресних

ситуација. Осим приказа резултата истраживања, дате су и препоруке за превенцију и ублажавање последица изгарања код помагача.

У раду *Родна перспектива у системској породичној терапији*, са коауторима доц др Јасном Хрнчић и проф др Петром Настасићем, ауторка разматра развој концепата системске породичне терапије ка уважавању и балансирању места родне перспективе у системској породичној терапији. Кроз приказ школа структуралне и стратешке породичне терапије, симболичко-искуственог и контекстуалног модела разматра се родна перспектива како кроз теоријске концепте тако и кроз терапијске интервенције. Разматра се однос савременог родно освешћеног терапеута/терапеуткиње и клијента преиспитивањем вредности и уверења у односу на патријархални систем обе стране у процесу терапије. У закључку се истиче значај преиспитивања терапеутових схватања и убеђења о родним улогама у којима клијенти функционишу. Познавање родних разлика и увиђања њиховог места у понашању и релацијама клијената омогућава терапеуту да креира интервенције које ће користити клијентима у задовољењу њихових потреба и подстицању њиховог личног и релацијског развоја. Даља разматрања и истраживања нових приступа родном питању и алтернативних решења родних односа су и даље потребна, јер родне разлике нису превазиђене нити непостојеће и оне и даље одређују великим делом понашања, могућности и изборе свих људи

У приложеним рецензираним радовима кандидакиња је испољила зрелост и професионалну радозналост за различите области хуманистичких наука и изражену склоност за научно-истраживачки рад.

6. ОЦЕНА ПРИСТУПНОГ ПРЕДАВАЊА

Кандидаткиња је дана 14.07.2017. године успешно одржала приступно предавање на тему *„Утицај личних и срединских фактора на осамостаљивање младих из система алтернативног старања“* у зборници политичких наука у Београду. Комисија у саставу: др Невенка Жегарац, редовни професор Факултета политичких наука, др Мирослав Бркић, редовни професор Факултета политичких наука, др Петар Настасић, ванредни професор Факултета политичких наука у пензији су оценили предавање просечном оценом 5.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу прегледа конкурсне документације, анализе радова и увида у педагошки рад кандидаткиње, Комисија је закључила да др Анита Бургунд испуњава услове предвиђене конкурсом за избор у звање доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада. Комисија је сагласна да кандидаткиња задовољава све услове дефинисане Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука. Учесће на истраживачким пројектима, научним скуповима у земљи и иностранству, као и значајан број публикованих радова показују да се ради о кандидаткињи која поседује способности за бављење научним радом. Учесће у бројним интернационалним и националним групама као и позиције интернационалног консултанта кандидаткињу др Аниту Бургунд чине погодним кандидатом за учешће у настави на Факултету политичких наука.

Током свог осмогодишњег рада на Факултету политичких наука, најпре као сарадница у настави, а потом и као асистент, кандидаткиња је исказала преданост педагошком раду изводећи вежбе на основним студијама од 2009. године и чланством у комисијама за оцену и одбрану дипломских радова. Студенти Факултета политичких наука у Београду, вредновали су рад кандидаткиње са високим просечним оценама.

Тридесет објављених радова у домаћим и међународним часописима и зборницима, тематика које обрађује у својим ауторским чланцима, као и способност повезивања теоријског и емпиријског научно-истраживачког рада указују да се кандидаткиња профилисала у научној области за коју се бира. У свом досадашњем ангажману, др Бургунд је стекла истраживачко и практично искуство како у невладином тако и у јавном сектору. Била је члан и консултанткиња у радним групама министарства надлежног за социјална питања, где је активно учествовала у реформи система и показала смисао и за бављење апликативним радом, као и имплементацији теорије у пракси.

Увидом у достављену документацију, научно-стручне активности и педагошки рад кандидаткиње др Аните Бургунд, Комисија је утврдила да:

1. Испуњава општи услов за избор у звање доцента (научни назив доктора наука из научне области за коју се кандидат бира стечен на акредитованом факултету и акредитованом студијском програму).

2. Испуњава обавезне услове:

- позитивно оцењено приступно предавање просечном оценом 5 (највиша оцена), позитивно оцењен педагошки рад од стране студената током претходног изборног периода,
- има три објављена рада из категорије М 20 и то један из врхунског међународног часописа (SCI листа) и два рада из категорије М 51, што је више од прописаних услова, и
- има објављен рад у целости са научног скупа у категорији М 33 и рад у целости са научног скупа у категорији М 63, што је више од прописаних услова.

Такође, кандидаткиња испуњава друге изборне услове:

- чланица је комисија за израду завршних радова на академским мастер студијама;
- сарадница је на домаћим и међународним научним пројектима;
- чланица је законодавних тела у министарству надлежном за социјална питања;
- чланица је стручних асоцијација;
- учествује у наставним активностима ван студијских програма;
- учествује у међународним научним и стручним пројектима;
- учествовала је у програмима размене истраживача.

На основу свега изложеног, Комисија је једногласно закључила да др Анита Бургунд испуњава све захтеване услове за **избор у звање доцента**, те предлаже Изборном већу Факултета политичких наука да изабере др Аниту Бургунд у звање доцента, за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада и упути предлог Универзитету у Београду на даљу процедуру.

У Београду, 20. јул 2017. године

Чланови Комисије

Проф. др Невенка Жегарац
редовни професор, Факултет политичких
наука

Проф. др Мирослав Бркић
редовни професор, Факултет политичких
наука

Проф. др Петар Настасић
ванредни професор у пензији, Факултет
политичких наука
